

A SZÁMVITELI BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉG VÁLTOZÁSAI

STION ZSUZSA¹

Összefoglalás

Az Európai Unió 28 tagállamában hozzávetőlegesen 23 millió vállalkozás működik, amelyek nagy része a kis- és középvállalkozói szektorba tartozik. A kkv-k jelentős szerepet vállalnak a foglalkoztatásban és a hozzáadott-érték előállításában is növekvő a részesedésük. Az Európai Unió felismerte, hogy a vállalkozások alapításának, működésének ösztönzése rendkívül fontos az integráció jövője szempontjából, ezért a vállalkozáspolitikai szakterületén célja a vállalkozási kedv ösztönzése, a működő vállalkozások támogatása. Ennek a rendszernek egyik kulcsfontosságú eleme a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése. A tanulmány fókuszában a számviteli beszámoló készítéséhez kapcsolódó értékhatárok változásai, valamint a mérleg és eredménykimutatás szerkezetének változásai álltak. A 2016-tól érvényes változások összességében tehát nagymértékben az egyszerűsödés irányába mozdították el a számviteli kimutatásokat.

Kulcsszavak

egyszerűsítés, eredménykimutatás, mérleg, számvitel, vállalkozás

Summary

There are ca. 23 million enterprises in the EU28. The majority of the enterprises belong to the small and medium sized enterprises. SMEs play an important role in employment and value added. The aim of the European Union is improving the business start-ups and supporting SME's. A key element of this system is to reduce the accounting administrative burdens. The study focused on the preparation of the related financial reporting thresholds for changes, and changes in the structure of the balance sheet and income statement.

Key words

accounting, administrative burdens, balance sheet, enterprises, simplification

¹ egyetemi adjunktus, Széchenyi István Egyetem, Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar, Gazdasági Elemzések Tanszék, e-mail: stionzs@sze.hu

Bevezetés

Az Európai Bizottság vállalkozáspolitikával foglalkozó oldalán olvasható, hogy az Európai Unió vállalkozáspolitikájának középpontjában az uniós iparágak és vállalkozások versenyképességének fokozása, valamint a munkahelyteremtés és a gazdasági növekedés előmozdítása áll. Az EU ennek érdekében vállalkozásbarát üzleti környezet kialakítására törekszik.

A vállalkozásbarát környezet kialakításának szerves része, hogy a vállalkozások adminisztratív terhei csökkenjenek. Magyarországon az Országgyűlés 2015 júniusában elfogadta a T/4852. számú, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, amelynek célja az éves pénzügyi kimutatások és az egyéb beszámolók az Európai Unióra kiterjedő összehasonlíthatóságának és a beszámolók megbízhatóságával kapcsolatos bizalom fokozott mértékű, következetes és konkrét adatközlés révén történő növelésének elősegítése (adozona.hu 2015).

Az intézkedések értelmében 2016. január 1-től jelentősen megváltozik a 2000. évi C. törvény a számvitelről a következők területek vonatkozásában: nagymértékben emelkednek az egyszerűsített éves beszámoló és a konszolidált éves beszámoló készítésére vonatkozó értékhatárok a mérlegfőösszeg és az éves nettó árbevétel esetén, megváltozik a mérleg- és eredménykimutatás szerkezete, új fogalomként kerül be a jelentős tulajdoni részesedés, megszűnik a rendkívüli bevétel és rendkívüli ráfordítás, azaz a rendkívüli eredmény kategóriája, valamint a mérleg szerinti eredmény.

Jelen tanulmányban a beszámoló formájának megválasztásához szükséges értékhatár kritériumok változásának hatásait, valamint a számviteli beszámoló részét képező mérleg és eredménykimutatás szerkezeti változásait vizsgálom.

Vállalkozások az Európai Unióban és Magyarországon

2014-ben az Európai Unió 28 tagállamában több mint 22 millió kis- és középvállalkozás működött, amelyek együttesen kb. 90 millió főt foglalkoztattak. A kis- és középvállalkozói szektoron belül a mikrovállalkozások részaránya kb. 92,7%, a kisvállalkozásoké 6,1%, a középvállalkozásoké pedig 1,0% volt (Annual Report on European SME's 2014/2015).

A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján készített 1. táblázat mutatja a működő vállalkozások számát létszám-kategóriák szerint a 2008-2013-as időszakra vonatkozóan. Az adatokból jól látható, hogy a 2008-as gazdasági világválság miatt 2013-ra az összes vállalkozás száma 17,36%-kal csökkent.

1. táblázat: A működő vállalkozások száma és megoszlása Magyarországon létszám-kategóriák szerint 2008 és 2013 között

Létszám-kategóriák	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-9 fő	666 371	657 102	664 488	658 310	613 241	548 627
10-49 fő	28 926	26 278	26 680	26 557	26 002	25 566
50-249 fő	5 157	4 746	4 640	4 643	4 578	4 515
250 fő és felette	954	870	872	865	871	871
Összesen	701 408	688 996	696 680	690 375	644 692	579 579
Megoszlások (%)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-9 fő	95,00%	95,37%	95,38%	95,36%	95,12%	94,66%
10-49 fő	4,12%	3,81%	3,83%	3,85%	4,03%	4,41%
50-249 fő	0,74%	0,69%	0,67%	0,67%	0,71%	0,78%
250 fő és felette	0,14%	0,13%	0,13%	0,13%	0,14%	0,15%
Összesen	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Forrás: Saját szerkesztés a Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján

Az Európai Unió átlagához hasonlóan Magyarországon is a mikrovállalkozások voltak túlsúlyban, részarányuk minden évben magasabb, mint 94%, majd a kisvállalkozások (3-4%) és végül a középvállalkozások (0,67-0,78%). A több mint 250 főt foglalkoztató nagyvállalkozások száma 865-954 között változott, átlagos részarányuk kb. 0,13% volt 2008-2013 között.

A vállalkozások beszámoló készítési kötelezettsége

A 2000. évi C. törvény a számvitelről bevezetésében a jogalkotó megfogalmazza, hogy a piacgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megalapozása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre.

A számviteli törvény olyan számviteli szabályokat rögzít, amelyek összhangban állnak az Európai Közösség irányelveivel, figyelembe veszik a nemzetközi számviteli elveket, és amelyek alapján megbízható és valós összképet biztosító tájékoztatás nyújtható a törvény hatálya alá tartozók jövedelemtermelő képességéről, vagyonáról, vagyonának alakulásáról, pénzügyi helyzetéről és jövőbeli terveiről (2000. évi C. törvény).

A törvény 4.§-a alapján a gazdálkodóknak a működésről, a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetről az üzleti év könyveinek zárását követően, egyszeres vagy kettős könyvvizsgálattal alátámasztott beszámolót kötelesek készíteni. A számviteli beszámoló formája az éves nettó árbevétel nagyságától, a mérleg főösszegétől, a foglalkoztatottak létszámától és ezek határértékeitől függ (2000. évi C. törvény 8.§). Ennek megfelelően a beszámoló formáját tekintve lehet:

- éves beszámoló,
- egyszerűsített éves beszámoló,
- összevont (konszolidált) éves beszámoló,
- egyszerűsített beszámoló.

Az éves beszámoló a beszámolási formák közül a legrészletesebbnek tekinthető, ezért alapvetően minden gazdálkodónak ezt a típust kell alkalmaznia, kivéve, ha megfelel az egyszerűsített formához előírt kritériumoknak vagy konszolidált beszámoló készítésére kötelezett. A 2. táblázatban összefoglaltam az egyszerűsített éves beszámoló és a konszolidált éves beszámoló készítésének régi (2015) és új (2016. január 1-től érvényes) értékhatárait.

2. táblázat: Az egyszerűsített éves beszámoló és a konszolidált beszámoló készítésének értékhatárai

Megnevezés	Mérlegfőösszeg (Mft)	Éves nettó árbevétel (Mft)	Foglalkoztatotti létszám (fő)
<i>Egyszerűsített éves beszámoló</i>	500	1.000	50
	1.200	2.400	50
<i>Konszolidált beszámoló</i>	5.400	8.000	250
	6.000	12.000	250

*A felső sorban a 2015-ös értékek szerepelnek, alatta a 2016-os értékek.

Forrás: Saját szerkesztés a 2000. évi C. törvény alapján

A 2. táblázatból jól látható, hogy mindkét beszámolótípus esetén a mérlegfőösszegre és az éves forgalomra vonatkozó értékhatárok jelentősen emelkedtek. Ez alól csak a foglalkoztatotti létszám jelent kivételt, amely egyik típus esetén sem változott. Az egyszerűsített éves beszámoló mérlegfőösszeg (+700 M Ft) és forgalom (+1400 M Ft)

kritériuma több mint a duplájára emelkedett. A konszolidált beszámoló esetén a növekedés a mérlegfőösszeg esetén 600 M Ft (11%), az éves nettó árbevételnél 4.000 M Ft (50%).

Az értékhatárokat az 1. táblázat adataival összevetve megállapítható, hogy a létszám-kategóriák alapján az egyszerűsített éves beszámoló készítésére elsősorban a mikro- és kisvállalkozások jogosultak, míg a konszolidált beszámoló készítése inkább a nagyvállalkozások számára lehet releváns, a törvényben megfogalmazott további kitételeket is figyelembe véve.

A kis- és középvállalkozások besorolásához szükséges küszöbértékeket tartalmazza a 3. táblázat. A számviteli törvény szerinti új értékhatárokat és a kis- és középvállalkozások besorolásához szükséges kritériumokat összehasonlítva megállapítható, hogy növekedhet azon kkv-k száma, amelyek az egyszerűsített beszámoló készítésére lesznek jogosultak, ezáltal a számviteli kötelezettségeikből fakadó adminisztratív terhek jelentősen csökkennek. Azt is meg kell azonban jegyezni, hogy a számviteli törvény nem engedi az egyszerűsített beszámolási forma alkalmazását a nyilvánosan működő részvénytársaságnak, az anyavállalatnak, a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó, valamint az olyan vállalkozó, amelynek kibocsátott értékpapírjai tőzsdei kereskedelme engedélyezett vagy az engedélyezést már kérelmezték (2000. évi C. törvény 9. §).

3. táblázat: A kis- és középvállalkozások besorolásához szükséges küszöbértékek

Megnevezés	Mérlegfőösszeg	Éves nettó árbevétel	Foglalkoztatotti létszám (max. fő)
Mikrovállalkozás	2 M EUR 600 M Ft	2 M EUR 600 M Ft	10
Kisvállalkozás	10 M EUR 3000 M Ft	10 M EUR 3000 M Ft	50
Középvállalkozás	43 M EUR 12900 M Ft	50 M EUR 15000 M Ft	250

* 300 Ft/EUR árfolyamon

Forrás: Saját szerkesztés a 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról

2013. január 1-től az egyszerűsített éves beszámolót a 398/2012. (XII.20.) Kormányrendelet alapján mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóként is elkészítheti a könyvvizsgálatra nem kötelezett vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg a következő határértéket: a mérlegfőösszeg a 100 millió forintot, az éves nettó árbevétel a 200 millió forintot, az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 10 főt.

A beszámoló készítési kötelezettséggel kapcsolatos előírásokhoz 2016. január 1-től újként csatlakozik az IFRS, azaz a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerinti beszámoló lehetősége. A számviteli törvény 9/A §-a szerint az éves beszámolót az IFRS-ek szerint is elkészítheti

- az a vállalkozó, amelynek értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség bármely államának szabályozott piacán forgalmazzák,
- az a vállalkozó, amelynek közvetlen vagy közvetett anyavállalata az összevont (konszolidált) éves beszámolóját az IFRS-ek szerint készíti el,
- az a vállalkozó, amely a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Koncessziós tv.) alapján koncesszióköteles tevékenység végzésére, illetve koncessziós szerződés megkötésére jogosult, vagy amely a Koncessziós tv. 20. §-a szerinti koncessziós társaságnak minősül.

Nem készíthet IFRS szerinti beszámolót a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank felügyelete alá tartozó vállalkozó, az állami vagy önkormányzati vagyonkezelést végző vállalkozó, a nonprofit gazdasági társaság (2000. évi C. törvény a számvitelről 9/A §).

A mérleg

A vállalkozás vagyonának kimutatását tartalmazza a mérleg, eszközök és források szerinti csoportosításban. A számviteli törvénybe új fogalomként kerül be az értelmező rendelkezések közé a *jelentős tulajdoni részesedés*, amely a következőt jelenti: más vállalkozások tőkéjében való, értékpapírban megtestesülő vagy más módon meghatározott jog, amelynek célja az említett vállalkozással való tartós kapcsolat kialakítása révén hozzájárulás annak a vállalkozásnak a tevékenységéhez, amelyik e jogok birtokosa, és amely részesedés mértéke a 20%-ot meghaladja (2000. évi C. törvény a számvitelről 3.§ (2)).

A változtatás eredményeképpen 2016. január 1-től a befektetett pénzügyi eszközök mérlegcsoportja két új sorral bővült ki, az egy éven túli befektetésként kezelt tartós jelentős tulajdoni részesedéssel és a tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban.

4. táblázat: A befektetett pénzügyi eszközök változásai

2015	2016. január 1-től
Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban
Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban	Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban
-	<i>Tartós jelentős tulajdoni részesedés</i>
-	<i>Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban</i>
Egyéb tartós részesedés	Egyéb tartós részesedés
Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban	Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban
Egyéb tartósan adott kölcsön	Egyéb tartósan adott kölcsön
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír
Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése	Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése
Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete	Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete

Forrás: Saját szerkesztés a 2000. évi C. törvény alapján

Mivel a jelentős tulajdoni részesedés értékpapír formájában is megjelenhet, ezért értelemszerűen a forgóeszközök között nyilvántartott értékpapírok közé is bekerült új sorként.

5. táblázat: Az értékpapírok változásai

2015	2016. január 1-től
Részesedés kapcsolt vállalkozásban	Részesedés kapcsolt vállalkozásban
-	<i>Jelentős tulajdoni részesedés</i>
Egyéb részesedés	Egyéb részesedés
Saját részvények, saját üzletrészek	Saját részvények, saját üzletrészek
Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
Értékpapírok értékelési különbözete	Értékpapírok értékelési különbözete

Forrás: Saját szerkesztés a 2000. évi C. törvény alapján

A követeléseknél szintén egy új sorral bővül a mérleg: a követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben.

6. táblázat: A követelések változásai

2015	2016. január 1-től
Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)
Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
-	<i>Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben</i>
Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
Váltókövetelések	Váltókövetelések
Egyéb követelések	Egyéb követelések
Követelések értékelési különbözete	Követelések értékelési különbözete
Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete	Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete

Forrás: Saját szerkesztés a 2000. évi C. törvény alapján

A mérleg forrás oldalán jelentősebb változások következtek be. A saját tőkén belül megszűnik a mérleg szerinti eredmény kategóriája, helyére az adózott eredmény kategóriája kerül. Az osztalékfizetési szabályok változása miatt az osztalék forrása az előző évi adózott eredmény és a szabad eredménytartalék, valamint az osztalék kifizetése abban az évben történik, amikor erről döntöttek, emiatt a mérleg szerinti eredmény már nem releváns.

7. táblázat: A saját tőke változásai

2015	2016. január 1-től
Jegyzett tőke	Jegyzett tőke
Jegyzett, de be nem fizetett tőke	Jegyzett, de be nem fizetett tőke
Tőketartalék	Tőketartalék
Eredménytartalék	Eredménytartalék
Lekötött tartalék	Lekötött tartalék
Értékelési tartalék	Értékelési tartalék
Értékhelyesbítés értékelési tartaléka	Értékhelyesbítés értékelési tartaléka
Valós értékelés értékelési tartaléka	Valós értékelés értékelési tartaléka
<i>Mérleg szerinti eredmény</i>	<i>Adózott eredmény</i>

Forrás: Saját szerkesztés a 2000. évi C. törvény alapján

A kötelezettségek vonatkozásában a változásokat a 8. táblázat tartalmazza. A hátrasorolt kötelezettségek, hosszú lejáratú kötelezettségek és rövid lejáratú kötelezettségek csoportját egyaránt bővítette a jelentős tulajdoni részesedés kimutatására szolgáló sor.

8. táblázat: A kötelezettségek változásai

2015	2016. január 1-től
<i>Hátrasorolt kötelezettségek</i>	
Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
-	<i>Hátrasorolt kötelezettség jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben</i>
Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben	Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben
Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben	Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben
<i>Hosszú lejáratú kötelezettségek</i>	
Hosszú lejáratra kapott kölcsönök	Hosszú lejáratra kapott kölcsönök
Átváltoztatható és átváltozó kötvények	Átváltoztatható és átváltozó kötvények
Tartozások kötvénykibocsátásból	Tartozások kötvénykibocsátásból
Beruházási és fejlesztési hitelek	Beruházási és fejlesztési hitelek
Egyéb hosszú lejáratú hitelek	Egyéb hosszú lejáratú hitelek
Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
-	<i>Tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben</i>
Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek
<i>Rövid lejáratú kötelezettségek</i>	
Rövid lejáratú kölcsönök	Rövid lejáratú kölcsönök
Rövid lejáratú hitelek	Rövid lejáratú hitelek
Vevőktől kapott előlegek	Vevőktől kapott előlegek
Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)
Váltótartozások	Váltótartozások
Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
-	<i>Rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tulajdoni viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben</i>
Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek
Kötelezettségek értékelési különbözete	Kötelezettségek értékelési különbözete
Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete	Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete

Forrás: Saját szerkesztés a 2000. évi C. törvény alapján

Az eredménykimutatás

Az eredménykimutatás szerkezetében jelentősebb változások történtek. Az összköltség és forgalmi költség választásának lehetősége megmaradt, a szerkezeti eltolódás a pénzügyi eredmény bemutatásának részletezése után következik. A korábbi szokásos vállalkozási

eredmény kategóriája megszűnik, a pénzügyi eredmény után rögtön az adózás előtti eredmény következik.

Szintén megszűnik a rendkívüli eredmény kategóriája, a korábban itt található tételek az egyéb bevételek és ráfordításokhoz, valamint a pénzügyi eredménybe kerülnek át (adozona.hu 2015). Az eredménykimutatás záró tétele az adózott eredmény, amely a mérlegben a saját tőke utolsó sora is egyben.

9. táblázat: Az eredménykimutatás szerkezetének összehasonlítása

Összköltség eljárás	Forgalmi költség eljárás
I. Értékesítés nettó árbevétele	I. Értékesítés nettó árbevétele
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	II. Értékesítés közvetlen költségei
III. Egyéb bevételek	III. ÉRTÉKESÍTÉS BRUTTÓ EREDMÉNYE
IV. Anyagi jellegű ráfordítások	IV. Értékesítés közvetlen költségei
V. Személyi jellegű ráfordítások	V. Egyéb bevételek
VI. Értécsökkenési leírás	VI. Egyéb ráfordítások
VII. Egyéb ráfordítások	
A) ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	
Pénzügyi műveletek bevételei	
Pénzügyi műveletek ráfordításai	
B) PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	
2015	2016. január 1-től
C) SZOKÁSOS VÁLLAKOZÁSI EREDMÉNY	C) ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY
Rendkívüli bevételek	-
Rendkívüli ráfordítások	-
D) RENDKÍVÜLI EREDMÉNY (XI-XII)	-
E) ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	-
Adófizetési kötelezettség	Adófizetési kötelezettség
F) ADÓZOTT EREDMÉNY	D) ADÓZOTT EREDMÉNY
Eredménytartalék igénybevétele osztalékra	-
Jóváhagyott osztalék, részesedés	-
G) MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	-

Forrás: Saját szerkesztés a 2000. évi C. törvény alapján

Összegzés

Az Európai Unió 28 tagállamában átlagosan kb. 23 millió vállalkozás működik, amelyek nagy része a kis- és középvállalkozói szektorba tartozik. A kkv-k jelentős szerepet vállalnak a foglalkoztatásban és a hozzáadott-érték előállításában is növekvő a részesedésük. Az Európai Unió felismerte, hogy a vállalkozások alapításának, működésének ösztönzése rendkívül fontos az integráció jövője szempontjából, ezért a vállalkozáspolitikai szakterületén célja a vállalkozási kedv ösztönzése, a működő vállalkozások támogatása.

Ennek a rendszernek egyik kulcsfontosságú eleme a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése, amely fokozatosan valósul meg és konkrét lépések is születtek. Ilyen volt például a KKV IFRS bevezetésének ösztönzése vagy Magyarországon 2013. januártól a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló bevezetése, amely az egyszerűsített éves beszámolóhoz képest is csökkentett információszolgáltatást jelent.

A tanulmány fókuszában a számviteli beszámoló készítéséhez kapcsolódó értékhatárok változásai, valamint a mérleg és eredménykimutatás szerkezetének változásai álltak. 2016. január 1-től több mint a duplájára emelkedtek az egyszerűsített éves beszámoló, valamint nagymértékben emelkedett a konszolidált beszámoló készítésére vonatkozó értékek.

A változás eredményeképpen várhatóan több vállalkozás tartozhat az egyszerűsített éves beszámoló hatálya alá, ami jelentős könnyebbség az éves beszámolóhoz képest.

A mérleg és eredménykimutatás vonatkozásában az egyik legfontosabb változás, hogy több mérlegcsoport bővült a jelentős tulajdoni részesedés kimutatásnak kötelezettsége miatt. Több tétel megszűnt, úgymint a mérleg szerinti eredmény, a rendkívüli eredmény, a szokásos vállalkozási eredmény. A 2016-tól érvényes változások összességében tehát nagymértékben az egyszerűsödés irányába mozdították el a számviteli kimutatásokat.

Irodalom

2000. évi C. törvény a számvitelről

2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról

Annual Report on European SME's 2014/2015 http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm Letöltés: 2015. december 1.

Az EU szakpolitikai területei. Vállalkozáspolitikai. http://europa.eu/pol/enter/index_hu.htm.

Letöltés: 2015. szeptember 10.

Központi Statisztikai Hivatal http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qpg001.html

Letöltés: 2015. szeptember 10.

Nagyító alatt a számviteli törvény változásai, táblázattal!

http://adozona.hu/szamvitel/Mindent_a_szamviteli_torveny_valtozasarol_t_O8HADU

Letöltés: 2015. szeptember 10.

T/4852. számú törvényjavaslat a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról. <http://www.parlament.hu/irom40/04852/04852.pdf> Letöltés: 2015. szeptember 10.